

Høringsnotat

**Utfyllende forskrift om
begrensning av fradrag for
renter i interessefellesskap –
sikkerhetsstillelse fra
nærstående part**

Innhold

1 Innledning og sammendrag	3
2 Departementets vurderinger og forslag.....	3
2.1 Innledning	3
2.2 Sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap.....	4
2.3 Negativ pantsettelseserklæring i underliggende selskap	5
2.4 Sikkerhet i form av pant i eierandel i nærstående låntaker	5
2.5 Sikkerhet fra annen nærstående part	6
3 Økonomiske og administrative konsekvenser	7
4 Ikrafttredelse.....	7
5 Forskriftsforslag	8

1 Innledning og sammendrag

I forbindelse med nasjonalbudsjettet for 2014 ble det vedtatt nye regler om begrensning av fradrag for renter til nærstående, jf. skatteloven § 6-41. Reglene ble foreslått av Stoltenberg II-regjeringen i Prop. 1 LS (2013-2014) kapittel 4. Forslaget ble i det vesentlige foreslått videreført i den nåværende regjeringens tilleggsbudsjett, jf. Prop. 1 LS (2013-2014) Tillegg 1 punkt 6.1. Regjeringens forslag ble vedtatt ved lov 13. desember 2013 nr. 117.

Begrensningsreglene får virkning fra og med inntektsåret 2014. De innebærer at fradrag for netto rentekostnader som overstiger 30 pst. av en særskilt fastsatt resultatstørrelse, avskjæres. Det er bare fradrag for renter betalt til nærstående (interne renter) som eventuelt skal begrenses. Renter betalt til uavhengig tredjepart (eksterne renter) er ikke selv gjenstand for avskjæring, men kan fortrenge fradrag for interne renter. For å anses som nærstående part kreves direkte eller indirekte eierskap eller kontroll med minst 50 pst.

Finansdepartementet foreslår i dette høringsnotatet en utfyllende forskrift til bestemmelsene om begrensning av fradrag for renter til nærstående. Forslaget innebærer unntak fra bestemmelsen i skatteloven § 6-41 tredje ledd bokstav a om at renter til ikke-nærstående part, skal anses som interne renter dersom en nærstående part har stilt sikkerhet for gjelden. Unntak foreslås der sikkerheten er stilt av et underliggende selskap og låntakers eierandel i det underliggende selskapet er 90 pst. eller høyere. Unntak foreslås videre for negative pantsettelseserklæringer fra underliggende selskap. Det foreslås også unntak for tilfeller der en nærstående part har stilt aksjer mv. i låntakerselskapet som sikkerhet. Det vil si at betalte renter i disse tilfellene skal anses som eksterne renter og ikke avskjæres.

Unntakene foreslås tatt inn i en ny § 6-41 i forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (skattelovforskriften).

Forskriftsendringen skal etter forslaget tre i kraft fra samme tidspunkt som innføringen av reglene om fradragsbegrensning for renter, det vil si fra og med inntektsåret 2014.

Forslaget antas ikke å medføre vesentlige endringer med hensyn til administrative og provenymessige konsekvenser, sett i forhold til de forutsetningene som er gjort om dette i Prop. 1 LS (2013-2014) og Prop. 1 LS (2013-2014) Tillegg 1.

2 Departementets vurderinger og forslag

2.1 Innledning

Bestemmelsen i skatteloven § 6-41 innebærer en begrensning av fradrag for renter til nærstående part (interne renter). Etter bestemmelsens sjette ledd bokstav a skal renter på gjeld til ikke-nærstående part som en nærstående part av låntakeren har stilt sikkerhet for, regnes som interne renter ved begrensning av rentefradrag. En slik sikkerhetsstillelse kan gjøre det mulig for et selskap å ta opp et høyere lån hos en uavhengig långiver, og dermed få et større rentefradrag enn hva et uavhengig selskap kunne fått. Den økonomiske realiteten bak et lån

med slik sikkerhet er derfor i utgangspunktet den samme som om selskapet hadde tatt opp et internt lån. Det vises til omtalen i Prop. 1 LS (2013–2014) punkt 4.12 og Prop. 1 LS (2013–2014) Tillegg 1 punkt 6.1.2.

Skatteloven § 6-41 tiende ledd gir departementet hjemmel til å gi unntak i forskrift, slik at visse former for sikkerhetsstillelse fra nærstående part for ekstern gjeld likevel ikke innebærer at rentene på gjelden skal anses som interne renter.

Som varslet i Prop. 1 LS (2013–2014) Tillegg 1 sender departementet på høring en forskrift om unntak fra bestemmelsen i skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a for visse typer lån med sikkerhetsstillelse fra nærstående part. Unntakene gjelder tre forhold: For det første lån med sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap i samme konsern ved en eierandel på minst 90 pst., for det andre lån der underliggende selskap har avgitt negativ pantsettelseserklæring og for det tredje lån der aksjer mv. i låntakerselskapet er stilt som sikkerhet. Det vil si at betalte renter i disse tilfellene skal anses som eksterne renter og ikke avskjæres.

Konsernselskaper kan som ledd i likviditetsforvaltningen ha et felles kontosystem kalt konsernkonto eller konsernkontoordning i en ekstern bank. Likviditetsoverskudd i et selskap kan gjennom en slik ordning brukes av et annet selskap i konsernet som har likviditetsunderskudd. Det oppstår da et låneforhold mellom selskapene. Bestemmelsen i skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a og forskriftsunntakene som foreslås i dette høringsnotatet, vil også gjelde for konsernkontoordninger. I tilfeller hvor banken bare er en administrator for selskapenes likviditetsordning vil rentekostnadene anses som interne. Ved konsernkontoordninger med kredittramme, med sikkerhetsstillelse fra morselskapet/konsernspissen eller selskapene i fellesskap, vil klassifiseringen av renter som eksterne eller interne renter etter rentebegrensningsregelen bero på om vilkårene for unntak etter forskriften er oppfylt.

2.2 Sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap

Bestemmelsen i skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a innebærer som nevnt at renter på gjeld til ikke-nærstående part som en nærstående part har stilt sikkerhet for, regnes som interne renter.

Verdiene i et heleid datterselskap vil reflekteres i verdien av morselskapets aksjer mv. i datterselskapet. I tilfeller der eierandelen er mindre enn 100 pst., men likevel overveiende, vil verdiene i datterselskapet i stor grad reflekteres i verdien av morselskapets aksjer mv.. Dersom eierandelen er lavere, vil verdiene i det underliggende selskapet derimot i mindre grad reflekteres i verdien av aksjene mv.

Departementet foreslår et unntak fra skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a i tilfeller der et underliggende selskap har stilt sikkerhet for lån, og låntakerselskapet har en eierandel på minst 90 pst. i selskapet som stiller sikkerhet for lånet. Dette tilsvarer eierandelen som kreves for at aksjeselskaper skal inngå i et såkalt skattekonsern, jf. skatteloven § 10-4. Det kreves imidlertid ikke at øvrige vilkår for skattekonsern er oppfylt. Det innebærer blant annet at det ikke stilles krav om at det underliggende selskapet er skattepliktig til Norge. Også sikkerhetsstillelse fra

eller til fordel for deltakerlignede selskaper og andre innretninger vil kunne omfattes av unntaket.

Også indirekte eierskap skal kvalifisere for unntak, men bare dersom selskapet som stiller sikkerheten er et underliggende selskap som eies indirekte av låntakerselskapet med minst 90 pst. Sikkerhetsstillelse til fordel for søsterselskaper mv. vil ikke omfattes av unntaket, selv om selskapene inngår i samme konsern.

Unntaket skal gjelde alle former for sikkerhetsstillelse, herunder sikkerhetsstillelse i form av pant i eiendeler. Se likevel nedenfor under punkt 2.3 om negative pantsettelseserklæringer.

Det vises til forslag til § 6-41 første ledd bokstav a i skattelovforskriften.

2.3 Negativ pantsettelseserklæring i underliggende selskap

Et datterselskap vil ofte måtte stille sikkerhet i form av negative pantsettelseserklæringer i tilknytning til morselskapets låneopptak. Dette innebærer at datterselskapet ikke selv kan ta opp lån mot pant i sine eiendeler. I slike tilfeller kan eiendelene i det underliggende selskapet gi sikkerhet for morselskapets lån, gjennom morselskapets eierskap til aksjene mv. i det underliggende selskapet.

Tilfeller der det er en sammenheng mellom lånet og den negative pantsettelseserklæringen i et underliggende selskap, vil omfattes av forslaget til unntak som er omtalt ovenfor under punkt 2.2. Dette unntaket gjelder likevel bare dersom selskapene inngår i et konsern med en tilstrekkelig eierandel. Departementet antar imidlertid at det ikke er grunn til å stille krav til eierandel for at tilfeller med negativ pantsettelseserklæring skal unntas fra bestemmelsen i skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a. Den negative pantsettelseserklæringen vil ikke gi lånemuligheter ut over det som låntakerens eierandel i det underliggende selskapet gir grunnlag for.

Departementet foreslår derfor at negative pantsettelseserklæringer i underliggende selskap unntas fra skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a, uten krav til størrelsen på eierandelen. Også sikkerhetsstillelse i form av negative pantsettelseserklæringer fra deltakerlignede selskaper og andre innretninger vil omfattes av unntaket.

Det vises til forslag til § 6-41 første ledd bokstav b i skattelovforskriften.

2.4 Sikkerhet i form av pant i eierandel i nærstående låntaker

Hvis en nærstående part stiller sine aksjer mv. i låntakeren som sikkerhet for lånet, er det verdiene som aksjene mv. representerer som kan gi grunnlag for en høyere gjeldsgrad. Det er altså låntakerens egne verdier som gir grunnlag for långiverens sikkerhet. Departementet foreslår å unnta sikkerhetsstillelse i form av pant i eierandeler i låntakerselskapet fra skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a. Dette unntaket skal gjelde uavhengig av eierandel og selskapsform.

Sikkerhet i form av pant i en fordring på en nærstående låntaker foreslås derimot ikke unntatt. Dette skyldes at dersom en fordring på et nærstående selskap brukes som sikkerhet for

ekstern gjeld i det nærstående selskapet, kan dette gjøre det mulig for det nærstående selskapet å ta opp ekstern gjeld ut over det som kunne vært oppnådd uten sikkerhetsstillelsen.

Det vises til forslag til § 6-41 første ledd bokstav c i skattelovforskriften.

2.5 Sikkerhet fra annen nærstående part

Dersom et datterselskap har stilt sikkerhet til fordel for morselskapet, og et annet nærstående selskap har stilt en form for sikkerhet til fordel for datterselskapet, vil sikkerheten fra det andre nærstående selskapet kunne gi grunnlag for lån ut over det morselskapet kunne ha oppnådd bare gjennom sikkerhetsstillelsen fra datterselskapet. Departementet foreslår derfor en bestemmelse om at verken unntaket ved sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap, 2.2 ovenfor, eller unntaket ved negativ pantsettelseserklæring i underliggende selskap, jf. punkt 2.3 ovenfor, skal gjelde der et annet nærstående selskap har stilt sikkerhet til fordel for det underliggende selskapet. Det foreslås videre at tilsvarende skal gjelde der sikkerheten fra et annet nærstående selskap er stilt til fordel for et selskap som det underliggende selskapet har en direkte eller indirekte eierandel i. Disse bestemmelsene skal gjelde alle former for sikkerhetsstillelse. Videre skal bestemmelsene gjelde uavhengig av om det er en sammenheng mellom på den ene side sikkerhetsstillelsen fra det andre nærstående selskapet til fordel for datterselskapet mv., og på den annen side datterselskapets sikkerhetsstillelse til fordel for morselskapet.

Bestemmelsen innebærer at ved konsernkontoordninger med kredittramme og sikkerhetsstillelse fra selskapene i fellesskap, jf. punkt 2.1 ovenfor, vil bare rentene på morselskapets gjeld til banken anses som eksterne renter.

Et eksempel kan illustrere bestemmelsen:

Selskap A eier 100 pst. av selskap B, og selskap B eier 100 pst. av selskap C. Dersom selskap C stiller sikkerhet for selskap Bs lån fra en ekstern långiver, vil den foreslåtte bestemmelsen om unntak fra skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a ved sikkerhetsstillelse fra underliggende selskap i utgangspunktet innebære at sikkerhetsstillelsen fra selskap C ikke gjør at rentene på det eksterne lånet må anses som interne renter ved anvendelse av regelen om begrensning av rentefradrag. Dersom selskap A har stilt sikkerhet til fordel for selskap C, vil imidlertid unntaket fra skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a likevel ikke gjelde, slik at rentene på lånet må anses som interne. Dette skyldes at sikkerhetsstillelsen fra selskap A til fordel for selskap C, sett i sammenheng med sikkerhetsstillelsen fra selskap C til fordel for selskap B, kan gi selskap B grunnlag for lån ut over det selskap B kunne ha oppnådd uten sikkerhetsstillelsen fra selskap C.

Det vises til forslag til § 6-41 annet ledd i skattelovforskriften.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget antas ikke å medføre vesentlige endringer med hensyn til administrative og provenymessige konsekvenser, sett i forhold til de forutsetningene som er gjort om dette i Prop. 1 LS (2013-2014) og Prop. 1 LS (2013-2014) Tillegg 1.

Unntakene som foreslås kan innebære at færre tilfeller av sikkerhetsstillelse medfører at rentekostnader anses som interne. Dermed kan det føre til færre selskaper måtte legge om sin finansiering. Unntakene vil innebære en administrativ lettelse for disse selskapene. Dette kan også bety at bedriftene i mindre grad trenger å nedjustere sin kredittetterspørsel sammenlignet med situasjonen uten unntaksforskriften.

4 Ikrafttredelse

Departementet foreslår at forskriftsendringen får virkning fra samme tidspunkt som innføringen av de nye reglene om begrensning av fradrag for gjeldsrenter i interessefellesskap, det vil si fra og med inntektsåret 2014.

5 Forskriftsforslag

Forskrift om endring av forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14

Fastsatt av Finansdepartementet x.x.2014 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 6-41 tiende ledd.

I

I forskrift 26. mars 1999 nr. 14 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

Ny § 6-41 med deloverskrift og overskrift skal lyde:

§ 6-41. Begrensning av rentefradrag mellom nærstående

§ 6-41. Sikkerhetsstillelse fra nærstående part

(1) Bestemmelsen i skatteloven § 6-41 sjette ledd bokstav a gjelder ikke

- a. i tilfeller der selskap eller innretning som direkte eller indirekte eies med 90 pst. eller mer av låntakeren har stilt sikkerhet for gjelden,
- b. ved negativ pantsettelseserklæring i selskap eller innretning som låntakeren direkte eller indirekte har en eierandel i, eller
- c. ved sikkerhet i form av pant i eierandel i låntakeren.

(2) Unntakene i første ledd bokstav a og b gjelder ikke dersom en nærstående part, jf. skatteloven § 6-41 fjerde ledd, har stilt sikkerhet til fordel for

- a. selskap eller innretning som har stilt sikkerhet som nevnt i første ledd bokstav a eller b, eller
- b. selskap eller innretning som selskap eller innretning som nevnt i a har en direkte eller indirekte eierandel i.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2014.